

Durmuş we edebiýat

Category: Edebi makalalar, Kitapcy

написано kitapcy | 24 январа, 2025

Durmuş we edebiýat HAYAT VE EDEBİYAT

Hayatın en önemli gerçeği samimiliktir. Bu itibarla, hayat ile bağı olan edebiyat, mutlaka samimi bir edebiyattır denilebilir. Hayatı en gizli, en karışık yönleriyle anlatmayan, duygularımızı tıpkı hayatta olduğu gibi saf ve derin bir şekilde duyurmayan, elemelerimizi, felaketlerimizi, açık açık yansıtmayan bir edebiyat, hayat ile ilgisiz ve sahte bir edebiyattır. Öyle bir edebiyat, kelimeleri dizip, onları işleyen pek hünerli kuyumcular çıkarabilir. Belki onlar çok süslü, çok göz alıcı şeyler yapabilirler. Fakat, ne yazık ki bütün bu sahte ürünler muntazam kış bahçelerinde yetişen iri yapraklı, parlak renkli çiçeklere benzer. Uzaklığından dolayı bize çok çekici, çok harikulade görünen o meçhul sıcak iklimlerin bu göz kamaştıran ürünleri nasıl açık bir havaya, sert bir rüzgara dayanamazsa, hayat ile ilgisi olmayan böyle bir edebiyat da zamanın sonsuz kasırgaları önünde süpürülüp gitmeye mahkumdur. Halbuki bedii his, hislerimizin en ilahi ve en samimisidir. Akşam rüzgarı ile inleyen bir çam ormanının karanlık hışırtıları ne kadar tabii ise, ruhun güzellik karşısında duyduğu hisler de hayatın en derin ve anlaşılmaz köşelerinden birdenbire fırlayıp çıktığı için, her şeyden çok samimidir. İşte bunun gibi milletler için de “güzel” ve “iyi” telakkilerinden daha “milli” hiçbir şey yoktur. Bir toplumu başkalarından ayırmak isterseniz onun din ve ahlak hakkındaki, güzellik hakkındaki samimi duygularını arayınız. Çünkü bunlar doğrudan doğruya ruhundan koptuğu için hayatının en samimi taraflarıdır.

Yüksek ve hakiki sanat asıl ona derler ki, hayatı bütün genişliği ve bütün samimiliğiyle okuyucuya duyurabilsin. Ancak yapmacığın bittiği yerde sanatın başlayabileceğini, nedense, hala anlayamadık!

Mehmet FUAT KÖPRÜLÜ. Edebi makalalar